

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 26. martā
(OR. en)

**Starpiestāžu lieta:
2018/0190(COD)**

**14146/20
ADD 1**

**CULT 93
AUDIO 66
CADREFIN 461
RELEX 1020
IA 120
CODEC 1371**

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTA PROJEKTS

Temats: Padomes nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULU, ar ko izveido programmu "Radošā Eiropa" (2021–2027) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1295/2013
– Padomes paskaidrojuma raksta projekts

I. IEVADS

1. 2018. gada 30. maijā Eiropas Komisija pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido programmu "Radošā Eiropa" (2021–2027) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1295/2013 ¹.
2. Eiropas Parlaments 2019. gada 28. martā pieņēma nostāju pirmajā lasījumā.
3. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja pieņēma atzinumu 2018. gada 12. decembrī, savukārt Reģionu komiteja pieņēma atzinumu 2019. gada 6. februārī.
4. Padome 2018. gada 20. decembrī vienojās par daļēju vispārēju pieeju (tikai panti) ². 2019. gada 17. aprīlī Pastāvīgo pārstāvju komiteja apstiprināja pilnvaras sarunām ar Eiropas Parlamentu (pilns teksts, kas aptver gan apsvērumus, gan pantus) ³. Notika četri dialogi, un pēdējā dialogā 2020. gada 14. decembrī tika panākta provizoriska vienošanās.
5. Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2020. gada 18. decembrī apstiprināja dialogos panākto galīgo kompromisu ⁴.
6. Eiropas Parlamenta Kultūras un izglītības komiteja tekstu apstiprināja 2021. gada 11. janvārī.

¹ 9170/18 + ADD 1.

² 15618/18 + ADD 1.

³ 7526/19.

⁴ 13848/20.

II. MĒRKIS

7. Programmas vispārējie mērķi ir aizsargāt, attīstīt un popularizēt Eiropas kultūru un valodu daudzveidību un mantojumu un palielināt kultūras un radošo nozaru, jo īpaši audiovizuālās nozares, konkurētspēju un ekonomisko potenciālu. Starp konkrētajiem mērķiem ir Eiropas līmeņa sadarbība nolūkā atbalstīt Eiropas darbu radīšanu un stiprināt Eiropas kultūras un radošo nozaru ekonomisko, sociālo un ārējo dimensiju, veicinot Eiropas audiovizuālās nozares konkurētspēju, sadarbība rīcībpolitikas jomā un inovācija, kā arī mediju plurālisms un medijpratība.
8. Programma saglabā iepriekšējās programmas "Radošā Eiropa" (2014–2020) struktūru ar trim atsevišķiem atzariem: Kultūras atzaru, kas aptver kultūras un radošās nozares, bet ne audiovizuālo nozari, atzaru "MEDIA", kas speciāli paredzēts audiovizuālajai nozarei, un Starptozaru atzaru, kā nolūks ir atbalstīt transversālas darbības, kuras aptver visas kultūras un radošās nozares.

I. PADOMES NOSTĀJAS PIRMAJĀ LASĪJUMĀ ANALĪZE

9. Pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, Padome un Parlaments risināja sarunas ar mērķi agrīni panākt vienošanos otrajā lasījumā, kas balstās uz Padomes nostāju pirmajā lasījumā, kuru Parlaments kā tādu varētu apstiprināt.
10. Padomes nostājā pirmajā lasījumā ir šādi galvenie elementi, par kuriem dialogos ir panākta vienošanās starp abiem likumdevējiem.

Svarīgākie jautājumi

11. Pārvaldība

Eiropas Parlaments bija paudis bažas par Programmas pārvaldību, norādot, ka tas vēlas nodrošināt, ka plānošanas periodā netiek ieviestas iniciatīvas bez tā iepriekšējas piekrišanas. Abi likumdevēji vienojās, ka I pielikumā (*Programmas darbību apraksts*) tiks ietverts satura ziņā ļoti detalizēts slēgts darbību saraksts; tādējādi elastīgums tiek pārlikts tikai un vienīgi uz īstenošanas līmeni. Jaunas darbības var ieviest tikai ar priekšlikumu grozīt regulu, un šādu priekšlikumu iesniedz Komisija. Tā tiek garantēts, ka politiski nozīmīgos lēmumos Programmas darbības laikā tiek iesaistīti abi likumdevēji. Darba programmas būs jāpieņem, izmantojot īstenošanas aktu, un programmas komiteja tiks saglabāta kā mehānisms, ar kuru dalībvalstis īsteno kontroli. Deleģētos aktus ir paredzēts izmantot, lai izstrādātu noteikumus pārraudzības un izvērtēšanas satvaram, tostarp grozījumus II pielikumā nolūkā pārskatīt vai papildināt rādītājus.

12. Budžets

Abu likumdevēju vienošanās atbilst Eiropadomes nolemtajam finansējumam saistībā ar 2021.–2027. gada DFS (1 842 000 000 EUR faktiskajās cenās), kam pievienots papildu piešķirums 600 000 000 EUR apmērā 2018. gada cenās (tas izriet no Regulas (ES, *Euratom*) Nr. 2020/2093 5. pantā noteiktās konkrētām programmām paredzētās korekcijas). Abi likumdevēji arī vienojās, ka tas pats modelis tiek izmantots sadalījumam pa atzariem gan attiecībā uz finansējumu, gan papildu piešķirumu: proti, vismaz 33 % mērķim, kas atbilst Kultūras atzaram, vismaz 58 % mērķim, kas atbilst atzaram "MEDIA", un līdz 9 % – mērķim, kas atbilst Starpnozaru atzaram.

13. Tiesību subjekti, kuriem var piešķirt dotācijas bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus

Nosakot, kuri subjekti ir tiesīgi piedalīties Programmā, Komisija ierosināja divus subjektus, kas varētu saņemt dotācijas bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus, proti, Eiropas Kinoakadēmiju (EFA) un Eiropas Savienības Jauniešu orķestri (ESJO). Kaut arī Parlamenta sākotnējā nostāja bija līdzīga Komisijas nostājai, proti, *EFA* būtu iekļauta kā tiešā atbalsta saņēmēja bez konkursa konkrētā saistībā ar aktivitāti *LUX* balva, Padomes sākotnējā nostāja bija mazāk labvēlīga, uzsverot taisnīgu konkurenci kā priekšnosacījumu piekļuvei publiskam finansējumam. Teksts, kas izriet no sarunām, neparedz īpaši izraudzītus dotāciju saņēmējus bez uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus. Tomēr tajā ir ietverta skaidra atsauce uz *LUX* balvu, kas ir viena no darbībām, ar kuru starpniecību jātiecas īstenot atzara "MEDIA" prioritātes (I pielikums). Attiecībā uz ESJO tekstā ir a) atzīts tā īpašais statuss (40. apsvērums) un b) paredzēta iespēja šo struktūru atbalstīt I pielikumā (risinājums, kas ir līdzīgs risinājumam attiecībā uz *LUX* balvu). ESJO ir arī ir priekšmets, par kuru Komisija ir iesniegusi nodomu vēstuli.

14. Vienlīdzīgi konkurences apstākļi

Galvenie elementi, kas veido Padomes nostāju par šo plaši apspriesto jautājumu, ir šādi:

- "vienlīdzīgu konkurences apstākļu" koncepciju piemērot tikai atzaram "MEDIA";
- atzīt, ka ir jāņem vērā valstu atšķirības audiovizuālā satura veidošanā un izplatīšanā, piekļuve šādam saturam un tendences saistībā ar tā patēriņu, un jo īpaši – to valodu un ģeogrāfiskās īpatnības;
- mērķis atbalstīt Eiropas talantus neatkarīgi no to atrašanās vietas, lai tie darbotos pāri robežām un starptautiskā mērogā;
- atspoguļot "vienlīdzīgu konkurences apstākļu" koncepciju divos rādītājos (kas aptver svarīgus Programmas elementus un tiek izmantoti tās snieguma novērtēšanai).

15. Attieksme pret mūzikas nozari

Saskaņotajā tekstā ietverts kompaktāks apsvērums (13. apsvērums) un atsauce uz mūzikas nozari ievaddaļā, kas attiecas uz nozares darbībām Kultūras atzarā. Atbilstoši Komisijas ierosinātajam mūzikas nozare tiek identificēta kā šādas atsevišķas nozares darbības priekšmets līdztekus grāmatniecības un izdevējdarbības nozarei, arhitektūrai un kultūras mantojumam, kā arī citām mākslinieciskās jaunrades nozarēm ar konkrētām vajadzībām.

16. Iekļaušana

Saskaņotajā tekstā ir jauna horizontāla atsauce uz iekļaušanu programmā (tā atrodama 3. pantā "*Programmas mērķi*").

Citi jautājumi

17. Abi likumdevēji vienojās saglabāt "MEDIA" logotipu, kura vizuālais veidols ir iekļauts jaunā tekstam pievienotā pielikumā.
18. Attiecībā uz trešo valstu dalību sarunu iznākums paredz, ka visām trešām valstīm, kas piedalās Programmas atzarā "MEDIA" un Starptozaru atzarā, ir jāievēro Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvā (AVMPD) izklāstītie nosacījumi. Pienācīgi pamatotos gadījumos Eiropas kaimiņattiecību politikas valstīm par labu var veikt atkāpi no šā pienākuma. EEZ EBTA valstis, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, kas pilnībā piedalījās 2014.–2020. gada Programmā, varēs izmantot pārejas periodu, lai pieskaņotu savus valsts tiesību aktus pārskatītajai AVMPD. Trešās valstis, kas piedalās tikai Kultūras atzarā, var izveidot programmas biroju.
19. Lai nodrošinātu horizontālu pieeju visiem ar DFS saistītajiem dosjē, ir mainīti vairāki noteikumi. Tie attiecas uz tādiem punktiem kā Programmas darbības ilguma pievienošana 1. pantā, to pieskaņojot 2021.–2027. gada DFS grafikam, trešo valstu dalība, Savienības finanšu interešu aizsardzība, Izcilības zīmogs, kumulatīvais un alternatīvais finansējums un atpakalejošs spēks.

II. NOBEIGUMS

20. Padomes nostāja pirmajā lasījumā pilnībā atbilst kompromisam, kas panākts Padomes un Eiropas Parlamenta sarunās, kuras sekmēja Komisija. Šis kompromiss ir apstiprināts Eiropas Parlamenta Kultūras un izglītības komitejas priekšsēdētājas vēstulē Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam 2021. gada 15. janvārī. Minētajā vēstulē Kultūras un izglītības komitejas priekšsēdētāja norāda, ka, ja Padome oficiāli nosūtīs Parlamentam savu nostāju, par kuru panākta vienošanās un kuru būs pārbaudījuši juristi lingvisti, viņa ieteiks plenārsēdei Padomes nostāju pieņemt bez grozījumiem Parlamenta otrajā lasījumā.
-